

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. . . . . 1 kor. Egy hóra. . . . . 50 fill. Negyedévre . . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .		Felső szerkesztő: SIPOS BÉLA. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 47. és 49. szám.
--	--	--	---

A gazdák sérelme.

A vetőmagvizsgáló állomást elvitték Debreczenből.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, márcz. 11.

A nemzeti kormány — úgy látszik nincs kibékülve Debreczennel. Nem tetszik neki, hogy e nagy magyar város lakossága erős független érzelmeiről nap nap után tanuságot tesz és elégtelenségét minden uton-módon kifejezi a mai kormányzasi rendszerrel szemben. A kormánynak persze ez nincs inyére s érezteti is a várossal. Debreczen intézményeit egymás után helyezgeti el. Így például tegnap érkezett le Debreczen város törvényhatóságához a földmívelési miniszter leirata, a melyben tudja, hogy a vetőmagvizsgáló állomást Debreczenből elhalyezi, és pedig elég messze Kassára. A leiratban azt mondja a miniszter, hogy több oldalról kifejezett kívánalmat teljesít az áthelyezéssel, mert így abba a helyzetbe jut, hogy a vetőmag vizsgáló állomásokat módjában lesz fejleszteni, úgy személyileg, mint berendezésileg.

Jövőre tehát, ha valamely gazdálkodó vetőmagját tudományos elbírálás-

nak akarja alávetni, e címen és e célból Kassára kell utaznia. Ami természetes fölösleges költségeket fog okozni. Ha pedig irásban kér véleményt vető magjáról ez esetben is meglehetősen idejébe kerül, míg a megvizsgálandó magokról megnyugtató vagy egyáltalán szakvéleményt kaphat.

Mondanunk sem kell, hogy egy ily nagy gazdálkodó városnak, mint Debreczen és egy oly nagy kiterjedésű vidéknek, mint Hajdumegye és a szomszédos megyék, milyen előnye volt, hogy a debreczeni gazdasági akadémiában vetőmagvizsgáló állomás volt berendezve. És most nagy és tekintélyes gazdaközönség e kedvezménytől minden előzmény és átmenet nélkül megfosztatik. Bizonyára helyesen tennék a debreczeni gazdák, ha a vetőmagvizsgáló állomás elhelyezése ellen tiltakozó szavukat felemelnék. Mért legyen éppen Kassa az, ahová gazdáinknak vagy magkereskedőinknek esetről-esetre fordulásuk kell és miért helyezik el a debreczenit Kassára, amikor Debreczenbe kellett volna áthelyezni a Kassait is, mert Debreczen egy nagy mezőgazdasági város, amilyennek Kassa éppen nem mondható. Ez tehát politikai sakkhúzásnak tekinthető, melynek éle a debreczeni gazdák ellen van irányozva.

A nemzetiségleken a sor.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, márc. 11.

Jóval elmulik negyed tizenegyegy óra mire annyi képviselő gyűlik egybe, hogy Justh Gyula elnök az ülést megnyithatja.

Az elnök tudomására hozza a Háznak Béla Henriknek trencsényi képviselővé való megválasztását. Béla Henrik mandátumát kiadták az állandó igazoló bizottság jelentést tesz Farkas Antal dési képviselő mandátumáról, amelyet a bizottság teljesen rendben talált.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Öt interpelláció van bejelentve a mai napra.

Az elnök javasolja, hogy az interpellációkra 1/2 órákor térjenek rá.

Molnár Jenő: Szeretné ha már 1 órákor vennék az interpellációkat elő.

Az elnök: A Ház tanácskozási ideje, már most is oly kicsi, hogy abból még egy fél órát sem lehet el venni.

Az interpellációk előtt Apponyi Albert közoktatási miniszter, válaszolni fog. Bozóky Árpádnak, aki Szeben megyei nemzetellenes közoktatási viszonyok miatt interpellált.

A házszabályrevisió

tárgyalását folytatják ezután.

Goldis László nemzetiségi: A kor-

Viszonzlatás.

Mit keresek itt — kérdeztem — miért, hogyan csöppentem az éjszakába? Az éjszaka tompa, kék és barna volt. Barna a sötét háztetőknél és kék ahogy a szük utca meg a görbe házak kövei egy tömeggé összefolytak. Sarkok és kapuk sötét vonalait szakitották meg a híg egyformaságot és a kisváros teljes csöndjében csodálkozva fedeztem fel magamat.

A szállásomra mentem és teljes testi épségben, korlátlanul rendelkezve a cselekvéseim felett, mégis arra kellett gondolnom, hogy csak félelmes, leigázó, megmagyarázhatatlan véletlenség vethetett ebbe az idegen éjszakába.

Később szőgyeitem az elhagyatottságnak ezt a gyerekes érzést, amely hirtelen támadt reám az ódon, sok templomos, hegyes városi sivar hangulatának segítségével.

A száraz való szerint — és a lakásomboz érve már erre gondoltam — az én ittlétem oka egészen szimpia véletlen. Nem különös és még kevésbé félelmes.

Építkezési, csatornázási és gépészeti vasöntvények gyártására — bármely anyagu gépalkatrészek előállítására — gazdasági és iparigépek szakszerű javítására — általában minden géplakatos-, kazán- és műkovács munkák végzésére — legjobban berendezett, tehát legmunkabíróbb és legolcsóbb is a régi

Kiváló szőlőmalmok, borprések, borszivattyúk, kerti-, udvari-, és községi kútszivattyúk gyártásáért többszörösen kitüntelve!

Orvos vagyok és az ismerős családom egyik remegve kérte a segítségemet, kötelességem volt eljönni.

Azt hiszem, inkább a barátomhoz, a támogatóhoz ragaszkodok, aki intőkedvelően fog, ha majd a szerencsétlenség sulya alatt a közelebb állók fejüket vesztik. Elvégre orvos itt is van. És az első táviratból, a rokonokat hívta, egy kis élelátással nyilvánvaló volt, hogy inkább pagra lesz szükség.

Bizonyos szegény Józsin Keller Józsin, akinek a balesetét jegyezte a sürgöny, az én orvosi tudományom már nem segíthetett. Alaposan és korrektül agyonlőtte magát. Mikor a családdal megérkezünk, engem küldtek előre. Hivatalos ember őrizte még az ajtaját, de az orvost bebocsátotta. A díványon feküdt frakkban, gondosan felöltözve és a sima, fehér plasztont összefröccsenette a vér. Ez délelőtt volt és a fiu már éjjel óta ott feküdt.

Az én látogatásom után hamarosan elvitték. Most a család — testvérek, sógorok — virrasztva fejtegetik a problémát.

Holnap megjön az anyja, ha a család is meg nem öli. Szörnyű viszonyok — én, az idegen rettegek tőle. Ha az volna, nem tudnám rászólni magam. Talán a fiuknak meg kellett volna akadályozni.

Lefeküdtem és aludtam valamit az idegen, szokatlan ágyban. Közben felébredtem néhányszor és újra megkínzott a probléma: mért nem vagyok otthon, mi közöm nekem az egész bus és szürke esethez.

Ilyen éjszaka után kínos az ébredés. Kikerültem a családdal való találkozást és a kórházba mentem. A szegény Józsi hideg testének — miért nem — még végig kellett szenvednie azt a méltatlanságot is, hogy néhány kopasz ur keresse benne „a halál közvetlen okát.”

Ott voltam az aktusnál és a többi elképzelt. patikaszerű doktorral együtt szívtam a szivaromat.

A szomszéd szobában ezüstszínű emberek készítettek a ravatalt. Drága és szertartásos teremtés készült, minél viszatartóbb formalizmust az én orvosiasan egyoldalú fantáziám alig bír elképzelni.

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatoság“

Péterfia végén, a Hadházi-utczában.

Telefon 466. sz.

Telefon 466. sz.

mánynak más sokkal fontosabb feladatai volnának, mint a házszabálymódosítás. Hosszan bírálja azokat az indokokat, amelyeket a revízió mellett felhozta. Ugy látja azonban, hogy ezek az indokok egyáltalán nem olyan erősek, hogy sem azok helyt állani képesek volnának. A nemzetiségek nem félnek a házszabályrevíziótól. Mesterséges eszközökkel nem lehet őket megfosztani. A magyarok 48-ban szabadságot ígértek a nemzetiségeknek, és el akarták venni nemzetiség jogainkat. A világ semmiféle szabadsága nem kell nekünk, ha az nemzetiségünket meg akarja semmisíteni. (Taps, helyeslés a nemzetiségeknél).

Goldis László: Befejezi beszédét. A javaslatot nem fogadja el.

Szünet után.

Az elnök öt perc szünetet ad.

Pop Cs. Iván: A kormány nemzeti ségi politikáját bírálja. Soha kormány olyan szigorral nem kezelte a nemzetiségi kérdést, mint a mai. A disszidensekről beszél, akik tegnap párttá alakultak. Kérde, hol voltak a disszidensek akkor a mikor őket a szólás jogukban itt a Házban, korlátozták. Miért nem hangzott el egyetlen védő szó sem.

Egy hang a függetlenségi oldalról: Igaz is, a szövetséges társ ezt elvárhatta volna.

Pop Cs. Iván: Nem szövetségről van szó. Minket a disszidensektől egy világ választ el. Beszél azután arról, hogy milyen aggodó figyelemmel kísérik kormány politikáinkat, a bécsi körök akaratát. Méltánytalanok tartja, hogy a nemzetiségek ellenállási jogát az új házszabályokkal megakarják semmisíteni.

Pop Cs. Iván: Folytatva beszédét kijelenti, hogy a nemzetiségek egy demokratikus választói jog nélkül semmiféle házszabálymódosításba bele menni.

A fogyasztása adószaktanácsos.
A király jóváhagyta a fogyasztási adószaktanácsra vonatkozólag a pénzügyminiszter által kidolgozott új szabályokat. Az új szabályokban a novum az, hogy az egyes iparok érdekelteit és a gazdasági egyesületek képviselői is részt fognak venni a szaktanácsban, melyet már legközelebb összehívna a szeszadóreformjavaslatok tárgyalására.

Benn az orvosok végeztek és készülődtek el. A szolga tett-vett valamit és cifra ércoporsó tűnt fel a színen.

A ravatalos szobában ekkor gyászruhás emberek jelentek meg és egy roska dozó öreg asszonyt támogattak. A félig nyitott ajtón át közönyösen, talán bambán, vajú unottan néztem a reszkető csoportot és — a magam mentiségére — hosszú másodpercig, talán a szokatlan ruha miatt, nem láttam meg, kisérdák és nem tudtam, ki után kutattak kétségbeesett pillantásokkal.

Az üres másodpercek múltán szinte fájdalmas hirtelenséggel ismertem fel a Józsi családját. Elő volt az anya. Ugyan az a pillanat megvilágított az összfüggést és tudatta velem, hogy a holttest még nincs koporsóba téve.

Az ajtóhoz ugrottam: már késő volt. Ahogy megrántottam a kilincset és az ajtó a kintlevőket eltakarta, még láttam a szempárt, a rémületben és irtózatban forgó szempárt, amelynek tekintete az asztalra esett. Onnan, vér és hus közül egy sárgára vált, megcsönkített emberi fő nézett felém.

Lengyel Géza.

A Ház új ellenzéke.

Egy paktumos képviselő.

— Express tudósítás. —

Budapest, március 11.

A negyvennyolcas balpárt dolga foglalkoztatja a Házat. A függetlenségi párt feltékenyen és haraggal beszél a disszidensek párttá alakulásáról, az új párt tagjai pedig diadalmas arccal járnak emberről-emberre. Kaas Ivor üdvözlő őket a legmelegebben:

— Bárki mit mond is — mondja nekik — ne csüggedjétek, de ne is törődjétek vele. Becsületes harcosok vagytok és nagy szerep vár rátok. Olyan hivatást töltetek be, amilyent 1867-ben a hét ellenzéki.

Az új párt komolyan neki is lát a szervezkedésnek. A kiáltványt március 15-én adják ki. Vitarendezőkné Lengyel Zoltánt, Nagy Györgyöt és Molnár Jenőt választották meg. Az új pártnak már kültagjai is vannak: gróf Festetich Pál és Uray Zoltán, akik tegnap este jelentkeztek.

A negyvennyolcas balpárt Kossuth Lajos halálának évfordulóján nagy ünnepséget rendez a kerepesi temetőben. Ma este a párt tagjai közül Szappanos István, Nagy György és Hoffmann Ottó résztvesznek az ifjúság lakomáján, melyet a Saskörben rendeznek.

Két új képviselő jött ma be a Házba: Béla Henrik és Máthé László. Béla, aki nem új ember a parlamentben, csak hogy eddig csak a tollával vett részt a politikai küzdelmek irányításában, most pedig aktív szerep is jutott neki, nagy szimpátiával fogadták s mindenki üdvözölte. Fényes talentumot és nagy erőt nyert vele a képviselőház.

A másik új mandátumot Máthé László hozta be, akit Uray Imre helyébe küldött ki a tiszaháti kerület. A balpárti képviselők, akiknek támogatásával lett meg, nagy örömmel fogadták:

— Szervusz, László — mondták neki. Jókor jöttél, hogy részt vegyél a mi nagy harcunkban.

Az új harcos azonban igen savanyu képet vágott erre az üdvözlésre:

— Nem tudom, mit csináljak, mondta panaszgató hangon. Beteg, törődött ember vagyok, ártanak nekem az izgalmak.

Pillanatig gondolkodott, azután kivágta:

— Hát én azt hiszem, hogy nem lépek be sehová sem.

Ez a kijelentés módfelett felháborította a balpártiakat, akiket az új követ így alaposan felültetett. Rövid idő múlva már is azt beszélték, hogy Máthé László reverzálist adott a beregi főispánnak, amelyben megígérte, hogy nem csatlakozik az ellenzékhez.

A városi muzeum ásatásai

Fraknói Vilmos nyilatkozata.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, márc. 11.

Debreczen sz. kir. város muzeuma a múlt esztendőben állami segélyből a következő helyeken teljesített régészeti ásatásokat: a honvédbarakok megett népvándorláskori temetőt, Hortobágyon a Faluvéghalmánál bronzkori lakóhelyet, a hatázi Poroszló pusztán ugyanazon korbeltelpeket, a halápitelken szabályos elrendezésű halmokat, a sámsoni majorsági földön bronzkori telep és honfoglaláskori sírok után kutatott; továbbá régibb kőkorszakból származó öt halmot ásott meg Szepes pusztán és az Ujföldön.

Ez ásatásokról kimerítő s számos fényképfelvétellel, rajzzal és térképpel illusztrált jelentés számolt be a muzeumok és könyvtárak orsz. Főfelügyelőségének.

Ez a jelentés nem azonos a városi muzeum múlt évi állapotáról és Méliusz sirja kereséséről szerkesztett, mostanában nyomtatásban is kiadott jelentéssel. Az ásatásokat ismertető jelentésre vonatkozólag Fraknói Vilmos arbei vál. püspök, a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője március 6-án, 145. sz. a. a következő levelet intézte a városi muzeum igazgatóságához:

„Zoltai Lajos muzeumőrnek az 1907. végzett régészeti ásatásokról folyó évi január hó 5-ről bemutatott pontos, lelkiismeretes, nagy körültekintésről tanu ágótevő s a tudományos kutatás szempontjából is fontos eredményeket feltáró jelentését a Főfelügyelőség részéről a legmelegebb elismeréssel vettem tudomásul. A jelentés mellékleteit 1. alatt oly kérésrel zárom vissza, hogy a mikor annak a Muzeumi és Könyvtári Értesítőben való közzétételére alkalom nyílik, azokat használatra bekérem.”

Megemlítjük még, hogy az említett mellékletek (t. i. fényképek és rajzok) egy részének másolatait dr. Pósta Béla egyetemi tanár, a kolozsvári egyetem régészeti intézete számára is kérte s kérésének örömmest tett eleget muzeumunk.

Beszámoló a szabadiskoláról.

Véget értek a tanítások.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, március 11.

A szabadiskola a tegnapi nappal befejezte előadásai sorozatát. A karácsony előtti időszakban, amely a közönség részéről csekélyebb látogatottságnak örvendett 23, a karácsony utáni időszakban pedig, amelyet a közönség látogatottságával olyannyira kitüntetett, hogy sok előadáson hely sem volt az ipartestület dísztermében, 33 ingyenes előadást rendezett.

Ez előadások között az orvosiak 16, a természettudományiak 7, az általános jogtudományiak s gazdaságtaniak 16, irodalmiak és művészetiak 12 előadással szerepelnek. A jövő esztendőben még kiterjedtebb mezőkről öhajta a rendezőség összegyűjteni az

olesó kamatra, földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett igen rövid idő alatt eszközöl Drágább kamatu meglevő kölcsönöket Olesóbbra cserél az. Ingatlan és földhitel forgalmi Intézet Grossman és Mandel Debreczen, Hunyadi-u. 17, sz. Felvilágosítást díjmentesen ad.

Törlesztéses kölcsönöket

előadásokat s megkísérteni az általános művelő előadások mellett, ha még oly kis csoportnak is, tanító előadásokat tartani egyik vagy másik tudományból. Az ideai eredménnyel azonban mindenképen meglehetünk elégedve.

Magas színvonalon álló előadások csak figyelmes s érdeklődő közönség mellett voltak lehetségesek, de egyes előadások nem is tartathattak volna meg, ha a város, a Csokonai-kör, egyes pénztársulatok s magnások anyagi támogatása s az ipartestület szivessége nem gondoskodott volna amaz anyagi szükségletek fedezéséről, amelyek helyiség, világítás, fűtés, nyomtatványok, irodai költségek stb. alakjában felmerülnek.

A helybeli sajtó iránt pedig különösen lekötötte érzi magát a szabad iskola vezetősége, hogy az egyes előadásokra figyelmeztető híreket a közérdekre való tekintettel díjmentesen közzétenni kegyes volt. Addig is, míg a végleges leszámolást ez idényre a szabad iskola vezetősége elkészíthetné, kedves kötelességének ismeri már most, hogy mindazoknak, akik előadásaikkal, anyagi segélyekkel avagy másnemű jóakaratu támogatásukkal ennek a nagy közönség művelésére szolgáló fontos kulturintézménynek szolgálatra voltak hálás és őszinte köszönetét tolmácsolja s kérje a jövőre is a támogatást és jóindulatot.

Debreceni orvosok gyűlése

Felirat az orvosi honorárium ügyében.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, március 11.

Az országos orvosszövetség debreczeni fiókja ma délután ülést tartott dr. Kenézy Gyula elnöklété alatt.

Az ülésen tárgyalták az országos munkás betegsegélyző s baleset biztosító pénztár orvos kérdését. Határozatilag ki mondták, hogy a debreczeni fiók felir az orvosszövetség és betegpénztár központi igazgatóságához abban az értelemben, mely szerint a helybeli fiók ragaszkodik a bárifai congresszus határozatához. Tudniillik, hogy az orvosi díjazás minimuma tagonként 6 korona legyen s kívánja, hogy záros határidőn belül, de legkésőbb f. hó 31-ig ezen határozatnak az egész országra nézve érvényt szerezzen.

Egy időben a helybeli orvosszövetség a helybeli kerületi betegsegélyzőpénztárral lépjen tárgyalásba, ugyan ez alapon, a mi ismerve a helybeli viszonyokat a kellő eredményre fog vezetni.

Ezután dr. Széll Kálmán bejelentette, hogy a Bikur Cholim betegsegélyzet öt orvosává választotta, de ő erről lemondott egy előző szövetségi megállapodás értelmében. Ezen bejelentést az orvos szövetség helyeslőleg tudomásul vette s utasította dr. Széllt, hogy ezt hivatalosan is adja tudtul a Bikur Cholim egy letnek.

A legközelebbi orvosgyűlés f. hó 14. szombaton d. u. 5 órákor lesz, a midőn

dr. Komáromi kalsbadi orvos fog felolvastatni a gyomorbetegségekről.

A kitűnő gyomor specialista minden évben leszokott vándorolni városunkba egy-egy tanulságos előadás megtartására.

Meg akart halni.

— A gyanu miatt. —

Ötven korona és kötél.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, március 11.

Turai Farkas ismert hirdetési és reklám vállalkozó tegnap észrevette, hogy zsebében levő tárcájából egy ötven korona értékű bankjegy hiányzik. Felment tehát a rendőrségre és ott előadta az esetét. A vizsgálat természetesen megindult és ennek során Turai azon gyanújának adott kifejezést, hogy a lopást Balázs Erzsébet nevű cselédje követte volna el,

Szöcs Lajos rendőrbiztos a feljelentés folytán lement a Turai Farkas lakására és a cselédnél házkutatást akart tartani. Erre azonban nem volt szükség, mert időközben a leány felszökött a padlásra és ott felakasztotta magát. Sötét szándékát és tettét észrevették. Még sikerült idejében a kötélről levágni. Ily formán aztán a halálba vágyó leányt a sir széléről sikerült visszahozni.

A mentés munkájában Balázs Erzsébet azonban könnyebb sérüléseket kapott. Ezzel a mentők beszállították a közkórházba, ahol rögtön ápolás alá vették.

Ezután Szöcs Lajos rendőrbiztos kihallgatta s a leány érzékenyen mondta el, hogy halálba vágyásának egyedül az volt az oka, mert lopással gyanúsították meg. A leány állapota nem komoly.

Turai Farkas e történetek után visszavonta panaszát.

Egy biztosító társaság ünnepe.

Az „Első magyar” jubileuma.

Ötven év egyhuzamban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márc. 11.

Az Első magyar általános biztosító társaság március 13-án szép ünnepet ül. Ekkor lesz ugyanis ötven éve az intézet működésének. A felszázados évforduló ünnepe impozáns keretekben fog Budapesten lefolyni, amelyen a debreczeni fiók is képviselve lesz.

A biztosító társaságok egyik legnagyobb intézete jubileumi ünnepeinek emlékére 500.000 korona alapítványt tett közjótékonyági és hazafias célokra. A gazdatisztek fiai részére évenként 4000 korona ösztöndíjat állít be költségvetésébe. Segélyez ezenkívül sok más jótékonyági egyesületet. Külön jutalomban részesíti tisztviselőit és egyéb alkalmazottait is.

Az intézet jubiláns ünnepeivel kapcsolatban ünnepelni fogják Ormódy Vilmos szolgálatának felszázados évfordulóját is, aki az intézet legelső tisztviselője volt.

Március 15-ike Debreczenben.

Ünnepélyek az iskolákban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, március 11.

Igen szép ünnepet ül Debreczen közönsége március 15-én. Az összes iskolákban ünnepelik a sajtószabadság kivívását, a dicső márciusi napokat. Ünnepe lesz a Petőfi dalkörnek, a községi közigazgatási tanfolyam hallgatóinak és a kereskedő társulatnak.

A községi közigazgatási tanfolyam hallgatói igen szép ensemble keretében áldoznak a márciusi ifjak emlékének. — Ünnepejük műsora:

1. Nyitány, előadja Kiss Béla zenekara.
2. Megnyitó beszéd, tartja Gájásy Sándor.
3. Magyar dalok, éneklí Rác Ernő.
4. Talpra magyar! szavalja Csermák Kálmán.
5. Március 15-ének emlékezete, írta és felolvassa Lukócsy László.
6. Rákóczy induló, Kiss Béla zenekarától.

Az ünnepély a vármegyeház közgyűlési termében lesz délután fél 5 órákor.

Az állami főreáliskola ifjúsága, mint mindig, úgy az idén is tart ünnepélyt az intézet tornatermében délelőtt fél 4 órákor.

Műsoruk a következő:

1. Himnusz. Előadja az ifjúsági énekkar.
2. Megnyitó beszéd. Mondja dr. Kardos Albert, az önképzőkör vezetője.
3. Nemzeti dal, írta Petőfi, szavalja Kohn Imre VIII. o. tanuló.
4. Talpra magyar! Előadja az ifjúsági énekkar.
5. Ünnepi beszéd. Mondja Nádasdi József VIII. o. tanuló.
6. Kuruc dalok. Előadja az ifjúsági énekkar.
7. Alkalmi költemény. Írta Abrányi Emil, szavalja Horvát Ferencz VII. oszt. tanuló.
8. A jobbságáról. Írta és felolvassa Sarkadi Gábor VII. o. tanuló.
9. Élet vagy halál? Írta Petőfi, szavalja Vági Sándor VIII. o. tanuló.
10. Szózat. Előadja az ifjúsági énekkar.

A zsidó polgári leányiskola a zsidó hitközség József főherceg utcai disztermében tartja ünnepélyét délelőtt 11 órákor. Az ünnepély műsora:

1. Hunyadi-induló. Éneklí az ifjúsági énekkar.
2. Nemzeti dal. Írta Petőfi, szavalja Lőkócsy Stefánia I. o. tanuló.
3. Ünnepi beszéd. Mondja Winkler Aranka tanítónő.
4. Március 15-én. Írta Abrányi Emil, szavalja Kohn Erzsébet IV. o. tanuló.
5. A magyar dal. Melodráma: írta Kerner Jenő; szavalja: Bodnár Emilia III. o. tanuló. Énekkel kíséri: Wieder Sarolta II. o. tanuló.
6. Szózat. Éneklí az ifjúsági énekkar.

A zsidó elemi iskola délelőtt fél 10 órákor tartja meg az ünnepélyét a következő műsorral.

1. A himnus éneklí a növendékek.
2. Az ünnep jelentőségét magyarázza Lippe József tanító ur.
3. Márciusi ibolyák költemény Teleki S.-től, szavalja Balázs Magda IV. o. t

T. cz. gyapjuszövet vásárló közönség b. figyelmébe!

Ne ülünk fel az üres reklámokhoz! A mit vásárolni akarunk, mindig jobb helyben beszerezni. Régi tapasztalat, a lapokban megjelenő külföldi üres reklámoknak a hiszékeny közönség könnyen felül. Győzdjünk meg helyben, Weisz Adolf posztókereskedőnél Kossuth u. 2. ahol a legszolidabb, szigorúan betartott, szabott árak mellett a legolcsóbban szerezhetjük be, valódi angol és hazai gyapjuszövetgyártmányok, minden létező szín- és kiviteleni újdonságokat.

- 4 A magyarok Istene költemény Petőfi S. től, szavalja Spiegel Elek IV. o. t.
 5. A szabadságról költemény Prém J. től, szavalja Brann Lilli V. o. t.
 6. Emlékezés 1848-ra költemény Lamperth G. től, szavalja Krémer Erzsébet VI. o. t.
 7. 1848. költemény Petőfi S. től, szavalja Rosenthál Gyula IV. o. t.
 8. A szabadság ünnepén költemény Illyés B. től, szavalja Altmann Gizi V. o. t.
 9. Talpra magyar költemény Petőfi S. től, szavalja Fülöp István IV. o. t.
 10. Március 15. költemény Erdélyi Z. től, szavalja Lusztig Józsa IV. o. t.
 11. Március 15. költemény Illyés B. től, szavalja Balázs László IV. o. t.
 12. A hazaszeretetről költemény Szabolcska M. től, szavalja Guttmann Helén VI. o. t.
 13. A szózat éneklék a növendékek.

A kereskedő ifjak társulata méltóan és gyönyörű műsorú ünnepély keretében vesz részt a nemzeti ünnepen. A kereskedelmi iskola tornatermében 14 óra este fél 9-kor lesz a hazafias ünnepély.

Műsor a következők:

1. Nyitány. Magyar Testvérek zene karától.
2. Megnyitó s ünnepi beszéd tartja: Dr. Polgár Dániel ur az egyesület jogtanácsosa.
3. Himnus. Éneklék a kereskedő-ifjak dalköre.
4. Rákózi induló. Farkas Imrétől szavalja Kubay Mariska urleány.
5. Magyar dalok. Tárogatón előadja Szemes Miklós joghallgató ur.
6. Tavasz elmúlt... Éneklék a dalkör.
7. Egy gondolat bánt eugemet. Petőfi Sándortól Magyar Testvérek zenekísérete mellett szavalja Czobor László ur.
8. Szózat éneklék a dalkör.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Csütörtökön, márc. 12-én Gretchen bohózat. A.
 Pénteken, március 13-án Fatinióza

— **A császár katonái.** A minden ízében izgató drámára nagy ambícióval készül a személyzet. Az újdonság az ideai színjárat legnagyobb szenzációja lesz, melyre az igazgató teljesen új jelmezeket készített. A tisztán katonai életből merített tárgy minden jelenetében megrázó hatással van a nézőre. — A főszerepeket Hahnel Aranka, Zilahy, Szakács, Ternyei, Bérczi, de részt vesz a darabban csaknem az egész férfi személyzet.

— **Március 15.** A színház méltó fénytel ünnepeli meg március idusát, mely alkalommal délután először kerül színre Than Gyula remek népszínműve a „Parasztihűség”, este 7 és fél órakor Tündérlak magyarhonban pompás népszínmű kerül színre, ezt megelőzi Than Gyula hazafias szellemben megírott egyfelvonásos drámája a „Debreczeni csata”, melyben Csáder Irén és Bérczi Ernő játsszák a főszerepeket.

— **Fatinióza.** Pénteken ismét színre kerül ez a remek zenéjű operette, melynek multkori előadása fényes sikert hozott az összes szereplőknek — a szereposztás ugyanaz, mint a repriz első előadása alkalmával.

ÚJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teletón sz. 339

Szerkesztőségi ó.: d. u. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. z. a

— **A királygyakorlatok.** Bécsből távirják. Az ideai őszi nagy hadgyakorlaton a király a veszprémi püspök palotájában fog lakni.

— **A Duna—Tisza osztona.** Budapestről írják: A Ház folyosóján ma sokat pertraktáltak egy kinevezést, mely nemsokára meg fog történni, Kossuth Ferencnek ugyanis az a szándéka, hogy a Duna-Tisza csatorna biztosává Hieronymi Károly volt kereskedelmiügyi minisztert nevezi ki. A csatorna eszméje, tulajdonképpen Hieronymi és a volt kereskedelmi miniszter már sokat dolgozott e terven. Ennélfogva Kossuth Ferenc azt akarja, hogy a munka élére is ő kerüljön.

— **A ref. tanítók fizetésrendjezése.** Az ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délután Szele György ev. ref. lelkész elnöke alatt ülést tartott, a melyen a tanítók és tanítónők fizetés rendezésével foglalkoztak. Az ülés alapján egy kis vitára adott alkalmat az, hogy a tanítóknak lehet-e szavazatuk a javaslat tárgyalásánál. Jánosi Zoltán szerint joguk van szavazni. Többeknek ugyanez volt a felfogása s a bizottság így is döntött. Ezután áttértek a fizetésrendezés ügyére. Kiss Albert terjesztett elő két javaslatot. Az egyik szerint az egyház saját erejéből rendezze a tanítók fizetését, a másik szerint kérje az egyház az állam hozzájárulását. A bizottság többek hozzászólása után az állam segélye javaslatot fogadta el. A presbyteriumnak indítványt tesz, hogy a lépéseket megtegye. A bizottság méltányosan emelni javasolja a tanítók fizetését is.

— **A közgyűlés előkészítése.** Debreczen város e havi közgyűlése — mint már jelentettük — e hó március 27-én lesz. A közgyűlés még előkészítetlen tárgyait a jog és pénzügyi bizottság holnapi ülésén tárgyalja s látja el javaslatokkal.

— **Elhunyt kamarai titkár.** Dr. Morschal Lajos aradi kamarai titkára elhunyt. Kiváló közigazgatási és vezér férfi volt Aradon. Az elhunyt titkár temetésén a debreczeni kamarát Szávay Gyula titkár képviseli. Szávay is bucsuztatja el a kamarai kollégák nevében, akik Morschalt nagyrabecsülték és szerették.

— **Egy butorgyáros jubileuma.** Schwarz Vilmos butorgyáros március 15-én fogja ünnepelni az ipar terén való működésének negyven éves évfordulóját. Ez alkalomból jeles végzettségű kártyos és iparos tanulók vizsgái jutalmára a debreczeni kamaránál negyven koronát helyeztetett letétbe.

— **A Magyar iparért.** Magyar Védő Egyesület debreczeni fiókja az összes egyesületek elnökségéhez s iskolák igazgatóságához az alábbi levelet küldte meg: Minden magyarzat nélkül igen bölcsen tudja címet azt, hogy a nemzetek boldogulása, függetlensége anyagi rendezettségükön, gazdaságukon alapul. — Az anyagi jólét legszilárdabb alapja pedig az

ipar. Nem ünnepehetjük tehát a márciusi nagy napot méltóbban, mint hogyha felhívjuk, lelkesítjük polgárságunk apraját-nagyját a honi ipar pártolására s éppen azért kérjük címetet, méltóztassék oda hatni, hogy a vezetése alatt tartandó nemzeti ünnep szónoka ezen tényekről megemlékezve, azokat méltatni s hallgatóságát nemzeti iparunk törhetetlen támogatóivá megnyerni sziveskedjék.

— **A költő és író.** Ez a Csokonai kör legutóbbi ülése történt, amelyen Ady Endre, a nagytehetségű költő is jelen volt. Váradi Ilonka, aki Vándor Iván álnév alatt írja novelláit, amelyek őt országosan ismertté és kedvelté tették, Ady Endrét még nem ismerte személyesen kereste tehát az alkalmat, hogy a poétával megismerkedjék. Egy ismerősét, aki Ady-nak barátja felkérte, hogy tolmácsolja őhaját. Az ismerős — talán rokon is — midőn a városháza dísztermében beszélt Adyval, meg is mondta neki, mire az ifjú költő azt felelte, hogy a felolvasás után találkozhatnak. A rokon ismerős tehát visszament Vándor Ivánhoz és így adta tudni az üzenetet:

— Ilonka kérlek, a felolvasás után várj Ady

— **A pénteki tréfás estély.** Óriási érdeklődés mutatkozik a péntek délutáni tréfás kabaret iránt. Alig, hogy megjelent az első hír, hogy Horváth Kálmán színházunk kedvelt művésze vezetésével közreműködik a társulat elsőrendű személyzete, máris óriási mértékben viszik a jegyeket és valósággal megostromolták Mihalovits gyógyszerárát. Tekintve a jótékonycélú és a ma kibocsátott szenzációs műsort biztosra vesszük, hogy péntek délután óriási siker színhelye lesz a Bika szálloda díszterme. Am lássa mindenki, hogy minden ízében elsőrendű műélvezetről van szó és alább közöljük a műsort, amelynek látára siessen mindenki megváltani jegyét, hogy egy élvezetes délutánt szerezzen magának. A tréfás est pontban 5 órakor kezdődik. Műsor a következők: 1.) „Liszt — Vollbach” „Regatta di Venciana” Zongorán előadja Hajnalka Arthur ur. 2. Gárdonyi: Huszár a meyerországban előadja Táltián László ur. 3. a) Rubinstein: A könny. b) Kalár Szerelmi várás. Éneklék Fehér Olga urhölgy. 4.) Egy kis vihar. Vigjáték 1 felvonásban Személyek: férj Arkossy Vilmos, feleség Szabó Irma. 5) a.) Kadet szerelme, b) Dal a kis kokottról, éneklék Zsigmondy Anna urhölgy. 6) A zsidó regnata. Kuplé, éneklék Ligeti Lajos ur. 7.) Burusa: a) Üdvözlét Amerikából, b) avonra polka, pikoló szülő, előadja Gaspointer Antal ur. 8.) A mama levele. Kabaret szám, elmondja Horváthné Bárdos Mariska urhölgy. 9.) a.) Dr. Kacsóh, Rákócy megtérése, b.) Fráter. Hivlak akkor is ha nem jössz. c) Az én tervem (Kabaret szám). d) Az abbé és a grófnő (Kabaret szám a Moden színház műsorából). Éneklék és előadja Horváth Kálmán ur. 10) Kettős kékvök. Előadja Zsigmondy és Ligeti. 11) Dalok. Éneklék Mártonfalvi Györgyné. 12) Hipnotizmus, Vigjáték 1 felvonásban Személyek: Miklós: Bérczy Ernő ur. Margit: Báthory Marcsa urhölgy. A zongorakíséretet Mártonfalvi György ur teljesíti. A zongorát Szendrő Sándor ur volt szives átengedni.

— **Gyorshajtások.** Az utcák torlatainál ezek között főleg a Batthyányi és Kossuth-utcai fordulóknál a szekeresek és kocsisok oly gyorsan hajtának, hogy a járás kelés életveszélyes. Tegnap dr. Leányi Gyula közismert orvos, csaknem egy ily robogó szekér alá került. Szem-

Asztalos József női divat áruházában Kossuth-u. 4.

Naponta érkeznektavaszi ruha kelme újdonságok.

tanuja volt az esetnek a 6 os számú rendőr is, ki előtt dr. Legányi ezt szövé is tette. Ez kurtán-furcsán csak anyit mondott:

— Nem állithatom meg a rohanó szekereket!

A főkapitány intézkedéseket tehetne a veszélyes gyorsajtások ellen.

— **A debreczeni mentő egyesület** részére a következő adományokat köszönettel nyugtáz az egyesületi pénztárnok. Fillérbank 10 kor. Általános Takarékpénztár 120 kor. Takaréks és Hitelintézet 100 kor. Evangélikus Fillér-egylet 30 kor.

— **A dorogi adópénztár kiablása.** Hajdudorogi adópénztár kiablása ügyében a debreczeni vizsgálóbírószék újabb vizsgálatot indított. Tegnap Petneházy vizsgálóbírósegéd ily okból tegnap Hajdudorogon volt.

— **Tolvaj cselédnők.** Kaszás István szováti földesgazdának 5 métermáza buzáját elhordták Szöllősi Erzsébet és Harsányi Zsófia cselédnők. Mindkettőjüket letartóztatták a csendőrök és behozták a debreczeni ügyészséghez, ahonnan azonban nyomban szabadon bocsátották őket. Egyébként az eljárás lopás vétsége miatt megindult ellenük.

— **Tűz.** Tegnap éjjel 11 órakor a Diószeghy és Nyil-utca sarkán levő fűszerüzletben tűz ütött ki, amely gyorsan harapódzott el, úgy, hogy a tetőzetet is veszéllyel fenyegette. A tűzoltóság teljes apparátussal azonnal kivonult és hozzálátott a tűz lokalizálásához, amely mintegy két órai munka után sikerült is. A rendőrség is kivonult a helyszínére, ahol a megrémült környékbeli lakosok egészen ellepték az utvonat. A tűz keletkezésének okát még nem lehetett megállapítani, valamint, hogy mennyit tesz ki a tűz okozta kár.

— **Magyar Kálmán nagy beteg.** A hegedű művészetének nagy mestere Magyar Kálmán nagy beteg. Veszedelemes betegség támadta meg, májsorvadás. A nagy beteg Magyarot budapesti orvosok tanárok gyógykezelik.

— **Hamis egyforintos.** Lakatos Imre tegnap egy kabátot küldött be a zálogházba. — Itt egy forintot adtak rá. E forintot azonban hamis volt, Lakatos Imre átszolgáltatta a rendőrségnél.

— **Eltűnt baromfiak.** Bányai Antal miképesi uton lakó sorompóór jelentést tett a csendőrségen, hogy míg hivatalos dolgát végezte, ismeretlen tettes 48 tyukját ellopta. A csendőrség a tettest Bádon Mihály csavargó személyében ki nyomozta.

— **Elhunyt munkás.** Csurka János 58 éves gőzmalom munkás, aki a napokban lezuhant az István malom egyik műhelyében, tegnap a kórházban meghalt. A szerencsétlen ember nem nyerte vissza eszméletét. Szerencsétlensége napjától egész haláláig, Holnap fogják eltemetni.

— **Baleset az utcán.** Markus Móricz 4 éves kis gyermek tegnap elesett a tizenháromváros utcán és jobb lábát eltörte. Bevitték a kórházba.

— **Arany, ezüstműves,** ékszerész és ötvös műtermemet (Szedlák és Vámos ház) Piac-u. 32. sz. alatt II. emeleten újonnan berendezve megnyitottam. Az ál-

talam készített és a már ismeretes Antyk stülű csüngős függőkből, Broschokból, Gyűrűkből, kézelő gombokból és nyak-kendőtűkből stb. pár hét múlva kiállítás rendezek. Addig is külön megrendeléseket a leggyorsabban eszközök. Szőke Dániel.

— **Gummi különlegességek** Györfi Sándor kötszerésznél Simonffy-u. 2. sz. a.

— **Irógépen** másolat, szép tiszta munkát jutányosan készítek. Cim a kiadóhivatalban, a hol a kéziratokat átveszik.

Az álgrófnő.

Csalt és lopott.

— Ex.ress tudósítás. —

Budapest, márc. 11.

A kalandok hosszú sora után jutott a vádlottak padjára Hanusz Erzsébet, akinek egyedüli foglalkozása mindenkor a foglalkozásnélküliség volt. Megélhetését jóformán csak szép, szőke hajára alapította. Egyéb jövedelem híján azonban a lopásra is ráfanyalodott.

A múlt évi novemberében egy kis változatosság kedvéért főirándult Bécsbe. Utközben megismerkedett Schanzer Samu kávéssal, a kinek elpanaszolta, hogy nem volt elég pénze jegyre és a kalauz utközben le fogja szállítani a vonatról. Schanzer erre udvariasan följajánlotta tárcáját, amelyet a szőkehajú hölgy a megfelelő mértékig igénybe vett.

Bécsbe érkezve, a biztosabb érvényesülés kedvéért fölvetette a gróf Festetich Vilma nevet és a szállodában, ahol szobát bérelt, méltóságosnak címezte magát. Az álgrófnő egy két lélegzetvételre egész sereg ismeretséget kötött, többek között két katonatiszttel. Meglátogatta őket a lakásukon is, ahonnan több száz korona értékű ékszert lopott el. Amikor Bécsben letarolta a mezőt, visszautazott Budapestre és itt újabb tolvajlásokat követett el, mignem azután rajta csípték.

A budapesti büntető törvényszéknek dr. Bakonyi táblabíró elnöke alatt itélkező tanácsa ma vont a felelősségre Hanusz Erzsébetet a kalandos kiruccanásokért. A vádlott tagadta a lopásokat, cinikus kijelentéseivel sok derűtséget keltve, de a ténnyel ellene vallottak.

Dr. Mózes László védő elmebeli állapotának megvizsgálását kérte, a törvényszék azonban nem adott helyt a kérelemnek. A bíróság dr. Nagy Béla ügyészi vádja után az álgrófnőt hói hónapi börtönrre ítélte.

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, március 11. A képviselőház ülésén Pop-Csicsó volt az utolsó szónok, aki a revíziós javaslatához szólt. Ezután az interpellációk következtek. Legelőször Apponyi Albert gróf válaszolt Bozóky Árpádnak egy régebbi interpellációjára a szebenmegyei magyarnyelv oktatása ügyében. A választ tudomásul vették. Farkasházy Zsigmond, Kristóffy szombat esti beszédével foglalkozott, melyben a paktum azt állítja a volt belügyéről, hogy benne van, hogy a külkereskedelmi szerződés törvénytelen megkötésében része van a koalíciónak. Kéri a paktum szövegeinek a képviselőház elé való terjesztését, Wekerle nyomban válaszolt s kijelentette, hogy Kristóffy állítása nem való. Sem ő, sem miniszter társai Kristóffyval soha se érintkeztek. Végül Hammersberg László

interpellált a Horvátországban alkalmazandó erős kéz politikájáról. Wekerle kijelentette, hogy ha szükség lesz rendkívüli eszközökkel fog rendet csinálni. Az ülés ezután véget ért.

A horvátországi helyzet.

Zágráb, március 11. A Stercsevics-párt tegnap értekezletet tartott, melyen megállapították az országgyűlésen a bán ellen követendő taktikát. Frank visszalépése gyökeresen megfogja változtatni a helyzetet. A tiszta jogpárt és a horvát jogpárt fuziója következtében egy új Starcsevics-párt alakul, mely 43 mandátummal fog rendelkezni s a koalíciót ez a fuzió nagyon meggyöngíti, mert elősegíti a 23 jogpárti képviselőt, kik eddig a koalíció tagjai voltak. A fuziónak mindenekelőtt az lesz a következménye, hogy a horvátok sokkal élesebb ellentétbe fognak helyezkedni Magyarország ellen, mert a Starcsevics-párt nem ismeri el az 1868-iki kiegyezést s egyáltalán semmiféle kiegyezésbe nem akar belemenni.

Sikkasztás egy takarékpénztárban.

Zombor, március 11. Az ópalánkai földmives takarékpénztárnál nagy sikkasztásnak jöttek a nyomára. A pénztárban 200 ezer korona hiányt fedeztek fel. A bűnös Märzluft Mátyás tanító, aki a banknál főkönyvelő volt. Märzluft agyonlőtte magát. Hátrahagyott levelében egy barátjára fogja a bűn elkövetését.

Katasztrófa az automobilversenyen.

Páris, márc. 11. Kairóból jelentik: A tegnapi automobilversenyen nagy szerencsétlenség történt. Mikor az első versenynek vége volt egy rendőr keresztül akart menni az uton. Ebben a pillanatban óriási sebességgel arra rohant egy Dion-Bouton automobil, amely el akarta kerülni a rendőrt, de oly ügyetlenül, hogy a közönség közé rontott. Ennek borzasztó következményei lettek. Két ember meghalt, tizenegyen veszedelmesen megsérültek. A versenyen a kedive és a comaughi hercegi pár is részt vett.

Budapest, márc. 11. Újabb kairói sürgöny szerint a szerencsétlenség áldozatai közül négyen meghaltak. A versenyt betiltották.

Merénylet a norvég király ellen.

Krisztiania, március 11. A királyi kastély elleni merényletről jelentik: A lövések egy dombról jöttek, mely körülbelül 300 lépésnyire van a kastélytól. A merénylet 10—12 lövést tett, mikor elfogták és a rendőrségre vitték. Itt megállapították, hogy Grolen Jánosnak hívják és svéd mechanikus, ki már elmebajosok intézetében is volt. Zsebében még 100 töltést találtak. Letartóztatásakor azt mondta:

— Mi szüksége van ennek az országnak a királyra.

Valószínű, hogy a merénylet elmebajos.

Ertesítés. GELBMANN HERMAN női divat és vászon áruházát Csapó-utca 10. szám alatt megnyitotta.

Gyermekek a vonat tetején.

Fiatalon a bűn útján.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márc. 11.

Két vakmerő, korán elzúllott gyermeket hoztak be a napokban a nagyváradi gyermekmenhelyre. Nem mindennapi kaland után csipte el a két apró jómadarat a csendőrség a robogó gyorsvonat tetején s szabadította meg tőlük a vármegye közbiztonságát.

A két ökölnyi csavargó Budapestről indult el országra szóló körútvára. Az egyik — a tizenkét éves — Szabó Józsefnek, a másik — a tizenkét éves — Nagy Károlynak nevezte magát. Alig volt némi apró pénzük s így csak valamelyik közbenes állomásig váltották meg a jegyüket. Azonutal a vonat egyik rejtett helyén bezárkózva tették meg az utat egészen Kolozsvárig. Ott lézangtek egy napig a bolyongó gyermekek. Csakhamar visszavágyakoztak a fővárosba. Éjnek idején felkapaszkodtak a Nagyvárad felé induló gyorsvonat tetejére. Senki se vette őket észre. Sikerült is nekik a robogó vonat tetején egészen Mezőkeresztesig eljutni. Az állomásfőnök a két gyermeket megpillantotta. Nyomban értesítette a csendőrséget. A csendőrök még idejekorán elérték rövid uton a gyorsvonatot s a nyílt pályán meg is állították. Az utasok között természetesen az első percekben a vonat megállítása nagy ijedelmet keltett. Ezt a rémületet azonban csakhamar derűtség váltotta fel, a mikor a csendőrök a két kölyöksorban levő csavargót a vonat tetejéről leszállította.

A két csavargó hamiz nevet mondott be a csendőröknek, úgy hogy a kilétüket megállapítani nem lehetett.

A csendőrségnek nem volt mit tennie, az agyafurt csavargókat beszállította a nagyváradi gyermekmenhelyre. Egyben a megyei árvaszéket kérte, hogy a két gyermeket elhagyottaknak nyilvánítsa.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A barátság ára. Kovács Lajos nádudvari gulyás súlyos testi sértés bűntettével vádolva állott ma a debreczeni kir. törvényszék előtt. Kovács a múlt év november 6-án a kabai vásárban megismerkedett Szoboszlói Gábor szoboszlói lókupeccel. A barátság csakhamar kifejlődött közöttük és hogy azt megpecsételjék, betértek egy vásári sátorba, ahol jó ideig borozgattak. Midőn a Lacikonyhából távoztak, utközben valami miatt összeszólkoztak, amiből parázs kis verekedést rögtönöztek. Kovács Lajos egy pillanat alatt földhöz vágta az új barátját, lett ellenséget, majd a nála levő ostorral még a jobb szemét is kiütötte. A törvényszék Kovács Lajost ezért a tettéért, bár ittasságával védekezett, egy évi börtönre és a sértett részére 160 korona költség megfizetésére ítélte. A vádlott az ítélet ellen elebbezett.

Váltóhamisítás Miskolczi Jánosné szül. Varga Zsuzsanna 1907. május 4-én egy Csapó-utcai pénzintézetnél leszámított egy 270 koronára kiállított váltót, amelyen Békési Imréné, szül. Varga Erzsébet neve szerepelt, mint elfogadó. Később azonban kiderült, hogy ez az aláírás hamis és hogy Miskolczi Jánosné írta a nővére Békésiné nevét. A bíróság ezért Miskolczi Jánosné 6 havi börtönbüntetésre ítélte, mely ellen a vádlott felebbezett.

Közgazdaság.

Jana Gyula és neje Peleskey Emma, veszik a debreczeni 4570 sztkvben foglalt 14 hold 104 négyzetölj osztású földet özv. Szikszay Istvánnétól 16200 kkorért.

Horváth András veszi a 4570 sztkvben foglalt 11 hold 103 négyzetölj osztású földet Tóth Bálinttól 11155 kkoréért.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1908. március 11

Készáru változatlan, határidők állandók.

1908. áprilisi buza	12.09 — 10
1908. októberi buza	9.89 — 90
1908. áprilisi rozs	10.76 — 77
1908. októberi rozs	8.71 — 72
1908. októberi zab	7.87 — 88
1908. áprilisi zab	6.71 — 72
1908. májusi tengeri	—
1908. júliusi	—
1908. augusztusi	—
1908. augusztusi repce	—
1908. szeptemberi tengeri	—

REGÉNY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért.

106. **Bűnügyi regény.**

Éreztem, hogy igaza van; hiába maradtam volna itt tovább, csak a magam helyzetét súlyosítottam volna. Tántorgó léptekkel mentem kifelé, s az ajtóhoz érve még egyszer megfordultam:

— Most kisiklott a kezeim közül; de eljön a nap, még pedig mihamarabb, mint ön hiszi, mikor ismét szemben állunk, s akkor nem fog menekülni!

Erre már nem is felelt, csak jobb kezét a szívére téve, gunyosan hajlongott. Becsuktam az ajtót, óvatosan lefelé indultam a lépcsőn, s midőn a fordulóhoz értem, megdöbbenve láttam, hogy a kapuval szemben, az utcai lámpás alatt, két katonatiszt beszélget.

Éreimben megfagyott a vér; visszamenni nem mertem, de nem mertem lemenni sem, mert akkor közvetlenül mellettük kellett volna elsurrannom s bizonyára megismertek volna.

Az egyik most véletlenül felém tekintett... Csémő volt... s az arczán tükröződő meglepetést látva, a másik is megfordult: — s ez a másik Imre volt!

Imre az első pillanatban nem ismert meg, de amint jobban ránézett, megtántorodott s ekkor éreztem, hogy most már mindennek vége.

Folyt. köv.)

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére, Csapó-utca 30.

Telefon 558. sz.

Ajánlat répamagvakban.

Nagybecsű figyelmébe ajánlom Önnek a legelső és legmegbízhatóbb quedinburgi termelőtől való takarmányrépa magvait kizárólag 1907-iki termés. 1908-ik évben leendő vetésre, fajazonosság és a legmagasabb százalék csiraképeséggel — melyekre a Magyar Övári magyar kir. állami magvizsgáló állomás illetékes 50 és 25 kgrs eredeti varrott zsákokban, minden zsák a termelő nevével ellátott eredeti ólomzárával lezárva.

Valódi quedinburgban termelt magvak! Oberndorfi répa, sárga, nagy, kerek. Olajbogyó alakú répa, aranyárga, elsőrendű, tartós faj. Mamuthrépa, óriás hosszú, veres husu. Eckendorfi sárga, heunger alakú, tompa végű, kicsiny gyökérrel, igen finom husu. Buczkó sárga és veres.

Egyben felhívom n. b. figyelmét gazdasági cikkekben levő nagy raktáramra. Miután áruimat közvetlenül az előállító legnagyobb gyárakból és legjobb termelő piacokról szerzem be, oly helyzetben vagyok, hogy szükségletét nálam minden tekintetben elsőrendű minőségben és igea jutányos árral szerezheti be. — N. b. rendelvényeit kérve, kiváló tisztelettel

Ullmann Salamon

fűszer-, gyarmatáru-, mag-, festék- és petroleum nagykereskedése

DEBRECZEN, Piac-utca 81. — Telefon (Interurban) 382.

Telefon 210. Telefon 210.

Földes és Vajner

elektrotechnikai vállalata
Debreczen nagytrafik udvar.

Legelősebben és szakszerűen készítenek villamos világítás és erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és karbantartását, villany-, benzín- hőlég és nyersolaj motorok javítását, orvosi-fizikai műszerek készítését és javítását és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkákat.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat
gyönyörű ujdonságai
ruha szövetek, blous kelmék,
selymek voile de laine.

Óriási választék !!

Nem tépelődöm

többé,
mert meggyőződtem hogy a
legjobb

magvakat,

és legelőnyösebben csakis

Kontsek Géza

magkereskedésében szerezhetem be.
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Tavaszi Női Divat

ujdonságok.

Sima és mintázott női kosztüm és divatkelmekből
gyönyörű választékot tartunk.

Angol és Franczia Bluz szövetek
a legújabb kivitelekben.

⇒⇒ Divat Bluz-selymek ⇐⇐
a legelőkelőbb beszerzési forrásokból.

⇒ Fekete és színes divat napernyőköl ⇐
remek választék.

Állandó nagy raktár Fekete gyászkelmekből.

Szabó Lajos fiai

vászon, divat és szőnyeg áruház.
Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Uj Uj
Szoba-, czim- és butorfestő
vállalat.

Prindelmayer L. és Pap F.
DEBRECZEN, Péterfia-utca 1. szám.

Etvállalnak: Épület és portál mázolást, a legmodernebb szobafestést, tapétázást Czimablákat, czimereket, képrámák, lüszterek aranyozását, fürdőkádak, kerékpárok, fa- és vasbutor zománcz lagozását.

Izléses és tartós munkáért szavatolunk. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszkuzlünk.

A vállalat modern égető kályhával van felszerelve.

Lakások, üzletek, gyárak
villanyvilágítási és erőátviteli berendezéseit szakszerűen készíti

Elokes és Társai

okl. gépészmérnökök, budapesti cég, debreczeni szerelési fiókja (Piacz-u. 63.)

Berendez **gazdaságok**, gyárak, nyaralók saját géppel való villanyvilágítását és ezzel kapcsolatos vízvezetési berendezését.

Terv és költségvetés díjtalan.

Molnár Testvérek

fizikai- s elektrotechnikai műszerészek

varrógép-, kerékpár- és villany felszerelési üzletüket

Egyháztér 3. sz. alatt megnyitották.

Tavaszi ujdonságok

naponta érkeznek a

Központi Női felöltő

áruházba

Simonffy utca 2. sz. (Városi bérház.)

Pongyolák, Blousok, Ruhá aljak, Costümök, leány felöltők, Gallérok és Női felöltőkben állandóan nagy választék

a legolcsóbb árakban.

Méz.

A hajdumegyei méhészegylet megbízott elárusítójánál

Deutsch Lajos

fűszerkereskedőnél, Piacz u. 38.

1 kilogram 1 korona 20 fillér.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári Idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes féráruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

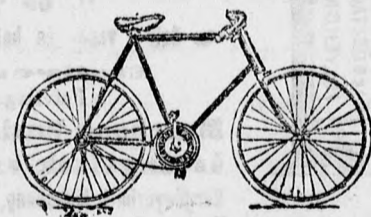
Egy szelvényt felele szalonruhához 20.— K.-ért, szüntegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarnt stb. stb. gyári áron küld a mint megbizható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hirneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománczozás és Nickelzés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,

Piacz utca 8, szám, a kereskedelmi akadémia épületében.

Ujdonságok

Tavaszi Costüm kelmékben, Blouze selymekben és blouze kelmékben. Jó mosó kartonok, divat Zefirek, Schroll-féle siffonok, havasi vásznak

Liliom vászon minden szélességben

olcsó szabott árban kapható

Szépe Lajos

női divat, vászon, fehérnemű és rövidáru üzletében

Kossuth-utca 6. szám.

Nemes gyümölcsfa oltvány,

sima szőlő vessző, spárga, füz-dugvány és diszcserjék kaphatók

Gróf Degenfeld és Dr. Balkányi urak

„Erzsébet“ szőlőtelepén

iroda: Debreczenben, Kossuth-utca 32.

Van szerencsém értesíteni az igen tisztelt megrendelőmet és a nagy közönséget hogy két hóig tartó tanulmányom a Bpesti Technológián elvégeztem, a legujjabbat és legmodernebbet a szabászatban megtanultam, így a legkényesebb és a legjobb izlést e téren kielégitem. Célom volt e tanulással hogy feleslegessé tegyem e városból az idegen megrendeléseket.

Kérem ezért a jó akaratú pártfogást hogy tudásom értékesíthessem és kész szolgálatra

Antal V.

férfi szabó

Batthyányi-utca 4. szám.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszvetősége

(Piacz-u. 72.) által kértetnek.

Szakszerű felvi gosítással, tervese-tekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, cellárok és szerelvények és választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Saját költésű harisnyák nagyválasztékban. Harisnya fejelés vállalat Füstös Dezső előnyomda és kézimunka üzletében Piac-utca 12.

Villany világítást, telefonok, villamos csengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árért eszközözn.

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Kerítésnek, szőlőlugasnak alkalmas 60 darab kifaragott száraz culáp eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Csigarettázók!

Sok pénzmegtakarítás: „Verge” egészségi szivarka. hüvelyeket vásárolni

Harmathynál Fűvészkert-utca 14.

100 Riz hüvely 14 kr.	100 Pique hüvely 16 kr.
100 Ambre „ 12 „	100 Parafa 14 és 16 „
100 Sorompó „ 14 „	100 Abadie „ 18 „
100 Hygie „ 16 „	100 Arany 20, 25 „
100 Barna „ 14 „	100 Piccoló arany 25 „
100 db. Anti nicotin fadobozban 16 kr.	
250 „ Anti nicotin „ 35 „	
100 „ Füstlehtővel „ 25 „	
100 „ Arany parafa „ 20 és 25 „	
100 drb. Tiszti hüvely (valódi) nicotin mentes 12 kr.	
100 „ Kiling „ (valódi) „ 10 „	

Vidékre (6000 dbot.) frankó küld a fenti czég.
Aki ezen lapra hivatkozik 5% engedményben részesül.

Tavaszi szezonra elegáns gyermek ruhákat, kabátokat, ügyesen a legjobb kivitelben készít Gráfné Széchenyi-u. 23.

Egy fiatal segédet keresek azonnali belépésre rőfös- és fűszer üzletembe. Ajánlat Nágel Albert, Báránd.

Képzett varrónők, derekak készítéséhez felvétetnek Molnár Ferenc, Zádor L. utóda műtermében.

Czim és butor festő inasok felvétetnek Péterfia-u. 1. Prindelmaier L. és Pap F.

10—12 mm. makulatur papir, vasrolló és egy kávé pergelfő olcsón eladó Fűvészkert-u. 14. szám.

Segédmunkások és tanulóleány felvétetik a Nőikalap Salonban Debreczen, Kossuth-utca 6.

Magán-detektiv ajánlkozik a legdiszkrétbb megfigyelésekre és nyomozásokra. Megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Eladó gázlusterék. Értkeznit lehet Dr. Berger Andor ügyvéd irodájába Széchenyi u. 1. sz.

Eladó ház. Ujonnan épült, több mint fele részben adómentes, három lakosztályu ház eladó Darabos-utca 33. sz. a.

Eladó szőlő. Négy teleknek (300 ölével) alkalmas szőlőterület eladó a Vénkertben. Homlokzata (40 öl) a lóvonatra nyílik a kefégyár mellett 68. sz. alatt. Bővebbet a csősznél.

Eladó méhkaptárak. 30 db kettős Dzirdzonkaptár eladó a Vénkerti szőlő I. járás 68. sz. a. Értkeznit lehet a csősznél és a kollegiumi pénztárban.

Gyakorolt varóné, ki a főváros legelőkelőbb szalonjában dolgozott, elvállal elegáns kosztümök és minden más toalettek készítését. Éliás Amália Arany János-utca 60.

Vendégösnek való keresztény házaspárt előnyös feltételek mellett keresek. Czim a kiadóban.

Új női divatterem. Új

március hó elején megnyitottuk

Főtér, 55. számú házban, Hungária kávéház mellett.

A hölgy közönség becses tudomására hozzuk, hogy egy dusan felszerelt női divattermet nyitunk hol női felöltők, leánykabátok, blouzek, aljak, pongyolák és női divat cikkekkel dus választék a legdivatosabb formákban és kivitelben jutányos árak mellett. Minden darabon a szigoruan szabott árak kitüntetve vannak.

Nagybecsü pártfogásukat kérve tisztelettel

Kovács Gyula és Tsa
Piac-utca, Hungária kávéház mellett.

Fischer Adolf

posztó nagykereskedő, Piac-u. 61.

Tavaszi idényre

a legdivatosabb angol és hazai gyártmányu

férfi öltöny és női kosztüm

szövetek

óriási választékban kaphatók.

Tessék a czégre vigyázni.

Kulesár József

Bronzműves. DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6.

Készít mindenemü Sárgaréz és Bronzarukat, légszesz, acetylen és villamos csillárokat.

Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (combinálva.) Ujjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl

a Hazai gázizzófény részv. társ. Debreczeni képviselője.

Állandó nagy raktár „Rádiumfény” és lefele égő gázizzóteszték, üveghengerek, legújabb üngyújtók és egyéb felszerelési különlegességekre.

Gyönyörű fényű kirakat és utcai lámpákban. — Jókarban tartást jutányos árban elfogad.

Muszhong-buziásfürdői

Szénsav-művek

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevésbé jó szénssavval

Megbízható, szigoruan lelkis.

ismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/2 és 1/2 literes üvegekben.

~ Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás. ~

Előrendelt asztali víz:

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muszhong-buziasfürdői szénsavművek és

ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgönyczim: Muszhong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők keresteknek.

Új üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség tudomására hozni, hogy helyben **Battyányi utca 2. szám, Kossuth-utca sarkán** egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő fővárosi mintára berendezett speciális

Leányka- és fiu ruha

áruházat nyitottunk.

Állandóan raktáron tartunk 1—14 évig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig **Leányka és fiu ruhákat, felöltőket, kosztümöket és kötényeket stb.** valamint az összes e szakmába vágó cikkekkel a legújabb divat szerint.

Egyszersmint egy teljesen fővárosi mintára berendezett gyermek ruha szalont nyitunk, hol eredeti **Modellek** után készítünk mérték után, a legszolidabb árak mellett mindenféle gyermekruhákat. **Gyászruhák 6 óra alatt készülnék.**

Nagy választék mindenféle kelmékből. Gyermek ruhák varására is elfogadtatnak.

A nagyérdemü közönség b. pártfogását kérve, mély tisztelettel

Blau Ármin és Társa.

Új üzlet.

Leány és fiu ruha áruház.

Leány és fiu ruha áruház.